

ZERO WASTE – BREZ ODPADKOV

Brez odpadkov. Je to utopija, sanjaški cilj ali realnost?

Pri gibanju zero waste ne gre toliko za cilj kot za pot, ki jo prehodimo do tega cilja. Mnogi si zmotno razlagajo, da zero waste pomeni nič ustvarjenih odpadkov, v resnici gre pa za idejo, da na odlagališča ne bi odložili nič odpadkov.

Zero waste niso »samo« odpadki, gre za celotno delovanje človeka na okolje: gre za varstvo zraka, tal in voda, gre za varstvo celotnega življenjskega prostora na tem planetu. Zero waste lahko uporabimo vedno in povsod, na vsakem koraku, pri vsaki proizvodnji in postopku. Temelj je, da se uporablja le še materiale in izdelke, ki se jih potrebuje, procesi, s katerimi so izdelki narejeni, pa potekajo na način, da odpadka (skoraj) ni, izdelki pa so popolnoma reciklabilni oz. izdelani tako, da se jih lahko popravi, prenovi, obnovi in ponovno uporabi. V primerjavi z recikliranjem je to nadgradnja, korak naprej. Recikliranje se ukvarja le z enim segmentom, kako nastale odpadke predelati in uporabiti še enkrat, kako odpadke v čim večji meri ločiti. Pri zero waste pa gre težnja dlje, v osveščanje pomembnosti ohranjanja naravnih virov, preprečevanje nastajanja odpadkov, zmanjšanje količine nastalih odpadkov, zmanjšanje količine odpadkov, odloženih na odlagališča, ter spodbujanje ponovne uporabe. Bistvo torej ni v tem, kam z odpadki, ampak kako preprečiti njihovo nastajanje.

POROČILO IN PLAN AKTIVNOSTI NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI V OBČINAH NA POTI K DRUŽBI BREZ ODPADKOV (ZERO WASTE) GORJE IN BLED V LETU 2018

Zabojniki za mešano embalažo (plastično in kovinsko)

Skladno s Tehničnim pravilnikom o ravnanju s komunalnimi odpadki (Gorje: Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/2014, Bled: Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/2014) je obvezno zbiranje mešane embalaže za vsa gospodinjstva in druge uporabnike. Zato so vsi uporabniki (razen nekaj izjem, ki je pritožujejo) v obeh občinah že prejelo zabojnike za mešano embalažo (nakup ali najem).

Zabojniki za biorazgradljive kuhinjske odpadke

Skladno s Tehničnim pravilnikom o ravnanju s komunalnimi odpadki (Gorje: Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/2014, Bled: Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/2014) je obvezno zbiranje biorazgradljivih kuhinjskih (v nadaljevanju BIO) odpadkov za uporabnike, ki niso gospodinjstva, zato se je v odvoz BIO odpadkov začelo vključevati uporabnike, ki opravljajo gostinsko dejavnost in niso zavezani oddaji BIO odpadkov direktno zbiralcem skladno z Uredbo (bar, bife, kavarna ipd.). Trenutno je v sistem vključenih 59% takih uporabnikov. 49 uporabnikov, število vseh ki morajo imeti: 82.

Izobraževanje

Tekom celotnega leta se izvajajo izobraževanja otrok iz vrtcev in osnovnih šol v obeh občinah. Nekatera izobraževanja potekajo v izobraževalnih ustanovah, večina pa na sedežu podjetja. Povabijo nas, da izvedemo predavanje v okviru 2 šolskih ur, med poukom. Letos smo že šesto leto imeli tehniški dan za 9. razred osnovne šole, kjer smo v 4 urah predstavili dejavnost ravnanja z odpadki (zbirni center, igrice ločevanje odpadkov, zlaganje tetrapaka, pranje zabojnikov, osnove ravnanja z odpadki), vodovoda in kompostiranja. Predavamo tudi študentom Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Bled.

Kompostiranje

Z namenom promocije kompostiranja na domačem vrtu smo izdelali maskoto 'Vrtnar Črvek' in izdali zloženko z osnovnimi napotki o kompostiranju. Pred upravno stavbo podjetja je postavljen

didaktični kompostnik iz reciklirane plastike in pred njim gredica s zemljo iz kompostnika, v kateri gojimo solato, paradižnik, buče in zelišča (ognjič, kamilica, meta, melisa).

Osveščanje in obveščanje

Uporabnike osveščamo in obveščamo preko:

- spletne strani
- občinskih glasil Blejske novice in Gorjanc, kjer vsake 2 meseca objavljamo prispevke na 1 do 4 straneh
- hrbtni strani in dodatnih listov na položnici
- mailee sistema, če so uporabniki naročeni na dobivanje e-pošte
- socialnega omrežja facebook
- organizacije dogodkov

Pralne plenice

Na spletni strani smo objavili gradivo za spodbujanje uporabe pralnih pleníc.

Plenice predstavljajo pomemben delež odpadkov, zato spodbujamo uporabo pralnih pleníc.

Zanimiv podatek je, da od začetka uporabe pleníc za enkratno uporabo pa do danes še ni razpadla niti ena plenica. Glede na to dejstvo in usmerjenost k čim večjemu ločevanju odpadkov in njihovi neproizvodnji so pralne plenice prava odločitev, saj so izdelane iz kakovostnih materialov in namenjene večkratni uporabi, saj v svojem času uporabe prestanejo nešteto pranj in sušenj.

Darila zero waste

V decembru smo gospodinjstva obveščali o možnih načinih ponovne uporabe in izdelave daril v duhu ZERO WASTE:

- ✓ Namesto klasičnih daril lahko kupite vstopnice za kino, gledališče, opero, balet, koncert, galerijo, muzej, športne prireditve ali sobe pobega.
- ✓ Prav tako lahko poklonite naročnino na ponudnike pretočne glasbe ali videa na zahtevo, kot so Netflix, HBO, Amazon, Deezer ali Apple Music in omogočite prijateljem veliko zabave kar pri njih doma.
- ✓ Poklonimo lahko tečaj tujega jezika, računalništva, tipkanja, kuhanja in različnih ročnih spretnosti. Tako bomo spremenili naše navade v prihodnosti.
- ✓ Vedno so lepa darila tudi sobne rastline, v kolikor ste pripravljeni, lahko posvojite tudi žival iz zavetišča.
- ✓ Božična darila predstavljajo doma spečeni piškoti, pecivo ali druga živila, ki jih pripravljate sami.
- ✓ Prav vsak izmed nas pa ima kako opravilo, ki ga ne zmore sam, naj bo povezano s čiščenjem, moderno tehnologijo, prenašanjem težkih predmetov ali kaj povsem drugega. Zato namesto materialnih daril raje ponudimo svojo pomoč in nekomu olajšajmo delo.
- ✓ Darila zavijte v darilni papir, ki je bil že uporabljen. Lahko pa izdelate darilni papir tudi sami, z lastnim potiskom, ali pa okrasite časopisni papir.

Zbiranje odpadnega jedilnega olja iz gospodinjstev

Infrastruktura Bled je skupaj s podjetjem JEKO, d.o.o. med marcem in junijem sodelovala pri projektu Zbiranje odpadnega jedilnega olja iz gospodinjstev. Namen projekta je ekološko ozaveščanje učencev o pravilnem zbiranju odpadnega jedilnega olja, preko njih pa tudi njihovih staršev in širšega lokalnega okolja. Z njim želimo dolgoročno zmanjšati škodljive vplive na okolje zaradi neprimerne načina odlaganja odpadnega jedilnega olja. Projekt, ki se izvaja v občinah Zgornje Gorenjske je zasnovan kot

tekmovanje v zbiranju odpadnega jedilnega olja iz gospodinjstev v 4. razredih osnovnih šol, vendar je v prvi vrsti to ekološko osveščanje. V občinah Bled in Gorje je bilo v marcu v okviru projekta izvedeno izobraževanje za več kot 90 četrtošolcev, ki odpadno jedilno olje iz gospodinjstev prinašajo v Zbirni center Bled. Oddelek, ki je zbral največ odpadnega jedilnega olja, je prejel nagradni izlet v Piran.

Teden brez odpadkov

Med 3. in 7. septembrom je potekal mednarodni teden brez odpadkov in za temo leta 2018 smo izbrali "Red v hladilniku".

Zopet smo se dotikali področja hrane in nakupovanja le tistih stvari, ki jih zares potrebujemo. Pred sedežem podjetja smo postavili hladilnik z nasveti kako lahko v veliki meri zmanjšamo možnost, da bomo na neko živilo pozabili in se bo pokvarilo. Nekaj nasvetov:

- Paradižnika, kumare, paprike, krompirja, čebule, česna, kruha, olivnega olja, kave, medu, pomaranč, banan in ananasa v hladilniku zaradi arome ali okusa ne shranjujemo. Tako imamo več prostora in zrak bolje kroži.
- Na vrata hladilnika napišemo izdelke, ki so trenutno v hladilniku in zato nanje ne bomo pozabili in jih zavrgli po pretečenem roku.
- Hrano s krajšim rokom trajanja vedno postavimo spredaj, tisto z daljšim pa zadaj. Tako obstaja manjša možnost, da se pokvari.
- Na najnižjo polico postavimo meso in mesne izdelke, saj je tam najbolj hladno. Polico višje postavimo mlečne izdelke. Na vrata hladilnika ne shranjujemo mleka, jogurtov in jajc, saj se zaradi odpiranja tam najbolj spreminja temperatura. Tja postavimo sokove, omake, marmelade, maslo, ipd.
- Sadje in zelenjavo kupimo v trgovini v vrečkah za ponovno uporabo, saj tako ne zavrzemo velikega števila plastičnih vrečk.
- Da preprečimo izgubo vlage in okusa, širjenje vonjav po hladilniku ali da podaljšamo rok uporabe živila, shranimo v različne posode. Pri tem poskušamo ponovno uporabiti posode, ki bi jih drugače zavrgli.

Evropski teden zmanjševanja odpadkov

Vsako leto v novembru poteka evropski teden zmanjševanja odpadkov, ki ga v Sloveniji koordinira Gospodarska zbornica Slovenije skupaj z Ministerstvom za okolje in prostor. V letu 2018 je potekal od 17. do 25. novembra, tokratna tema je bila preprečevanje nastajanja nevarnih odpadkov.

Zato smo v tem tednu preko spletne strani in Facebooka obveščali uporabnike o nevarnih odpadkih. Nevarne snovi vsebujejo številni izdelki, ki še vedno prepogosto pristanejo med odpadki, na primer čistila, barve in topila, kisline in baze, odpadna motorna olja, pesticidi, fluorescentne žarnice, fluorescentne cevi in drugi odpadki, ki vsebujejo živo srebro,

akumulatorji, litij-ionske baterije, zdravila, kozmetična sredstva, raznovrstni gospodinjski produkti, ki nosijo oznako nevarnih snovi, ter odpadna električna in elektronska oprema. Trendi hitre potrošnje nam narekujejo, da izdelke, kot so kozmetika, barve in čistila, potem ko odslužijo svojemu namenu, preprosto zavržemo in kupimo nove, gospodinjske aparate, telefone in drugo elektronsko opremo pa zamenjamo, še preden bi jih poskušali popraviti ali pomislili o uporabi alternativ.

Organizirali smo tudi delavnico, kjer smo predstavili nevarne odpadke ter izdelali ekološka čistila in popravljali male gospodinjske aparate.

Center ponovne uporabe škART

V četrtek, 6. decembra smo odprli center ponovne uporabe Škart. V hierarhiji ravnanja z odpadki je najpomembnejša stopnja preprečevanje njihovega nastajanja. Ponovna uporaba je skladno z Direktivo o ravnanju z odpadki (2008/98/EC) na 2. mestu, skladno s hierarhijo zero waste pa na 4. mestu. Izdelkom v centru podarimo drugo življenje in pri tem uporabimo vso domišljijo in kreativnost, ki jo imamo. Ponovna uporaba je namreč boljša kot recikliranje. Z odmetavanjem še uporabnih izdelkov zavržemo surovine, trošimo energijo, vodo in onesnažujemo naravo. Poleg zmanjšanja količine odpadkov center ponovne uporabe zagotavlja izdelke, ki so cenovno dostopni vsem. Tako poskrbimo tudi za socialno prijaznejšo družbo.

Kadar govorimo o predmetih za ponovno uporabo, najprej pomislimo na stara, a še uporabna oblačila. A v ta namen lahko uporabimo raznovrstne predmete:

- igrače
- knjige
- radio

- kuhinjska posoda
- televizija
- vaze
- skodelice
- stoli
- oblačila
- mize
- obutev
- omare
- torbice
- slike
- pokrivala
- svetila
- kozarci
- nakit
- skodelice
- vinilne plošče
- zaboji
- okrasni predmeti

Vse omenjene predmete zbiramo in prodajamo tudi v našem zbirnem centru.

Humanitarna akcija Jaz, ti, mi za Slovenijo - stara plastenka za novo življenje 2018 od 22.3. do 22.4. 2018

Vseslovenski ozaveševalno-humanitarni projekt Jaz, ti, mi, za Slovenijo je namenjen ozaveščanju mladih o recikliranju odpadnih plastenk in krožnem gospodarstvu, hkrati pa tudi zbiranju odpadnih plastenk PET za sofinanciranje nakupa, ki so bili donirani za nakup ultrazvoka srca za otroški oddelek Splošne bolnišnice Murska Sobota.

V projektu zbiranja odpadnih plastenk za nakup ultrazvoka srca sta sodelovala Vrtec Bled in Vrtec Gorje.

Skupaj so zbrali 220 kg odpadnih plastenk. Hvala vsem in vsakomur posebej! Mi smo sodelovali z brezplačno postavitvijo zabojnikov, praznjenjem, tehtanjem in odvozom.

Vsakoletna akcija zbiranja nevarnih odpadkov

Je potekala 14. 4. 2018

Čistilne akcije

Čistilne akcije, priporočila za varno delo

Čisto veselje

Humanitarna akcija zbiranja odpadnih surovin med 12. In 24. marcem 2018. Na zbirnem centru smo zbirali v ta namen odpadni papir, barvne kovine, odpadno električno in elektronsko opremo ter jekleni odpad.

Naše podjetje je prispevalo 4.320 kg papirja.

Plastični zamaški

Tistim, ki so pomoči najbolj potrebni, lahko pomagamo tudi z zbiranjem plastičnih zamaškov. Dejan Roter jih je letos zbral kar 360 kg. Pri tem so mu pomagali tudi sovaščani z Mlinske ceste na Bledu, kjer živi. Za njihovo požrtvovalno in srčno delo smo jim zelo hvaležni, zamaške pa smo z veseljem prevzeli na njegovem domu. Skupaj z drugimi zbranimi zamaški smo jih predali skupini »Zbiranje zamaškov in sredstev za Nadjo«. Pod tem imenom se jih lahko najde tudi na socialnem omrežju facebook.

Taste Bled, Blejski dnevi

Aktivno sodelujemo pri organizaciji dogodkov od 2015.

- Uporablja se biorazgradljiv pribor za hrano (krožniki, vilice, noži, žlice, zobotrebci)
- Dogovor je, da se za naslednje leto umakne kozarce za enkratno uporabo.
- Postavili smo stojnico – eko točko, iz starih palet, označeno s slogani: Bled na poti do družbe brez odpadkov in Pijte vodo iz pipe. Točka je bila označena tudi z zastavami.
- Na točki so bili zaposleni in študentje, ki so sprejemali odpadke in jih ločevali (nekateri so tudi sami odnesli)

odpadke v zabojnike na stojnici). Umaknili smo ostale koše.

- S flyerjem smo obveščali obiskovalce o načinu zbiranja in ločevanja odpadkov na prireditvi.

Zero Waste turizem

Opozarjanje obiskovalcev ob prihodu na Bled z jumbo plakatom.

Predstavitve na občnem zboru turističnega društva Bled: sobodajalci (predstavljajo že več kot 50% namestitvenih kapacitet na Bledu).

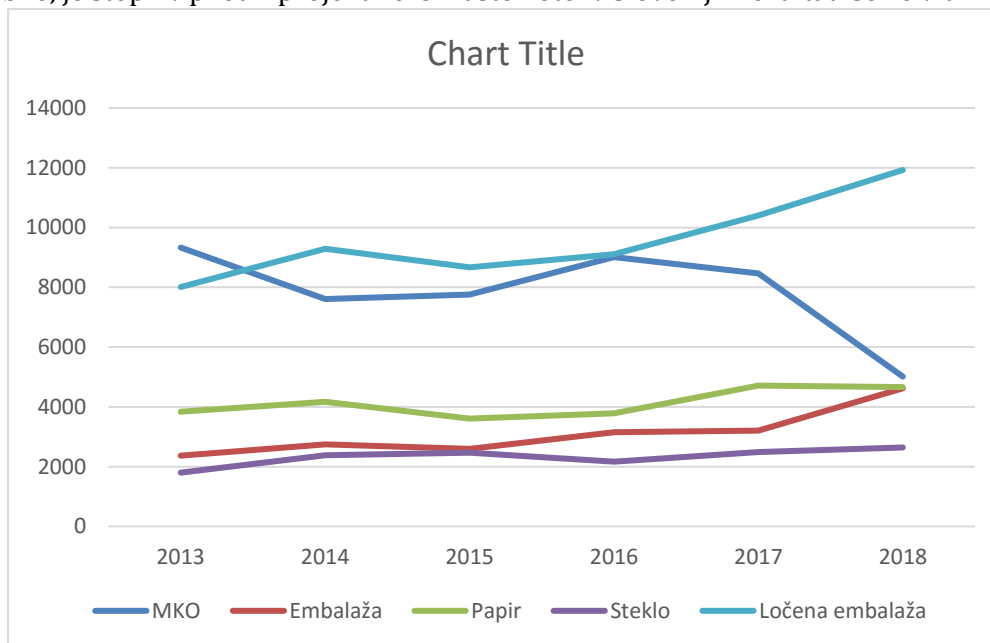

Za njih smo pripravili posebno ponudbo:

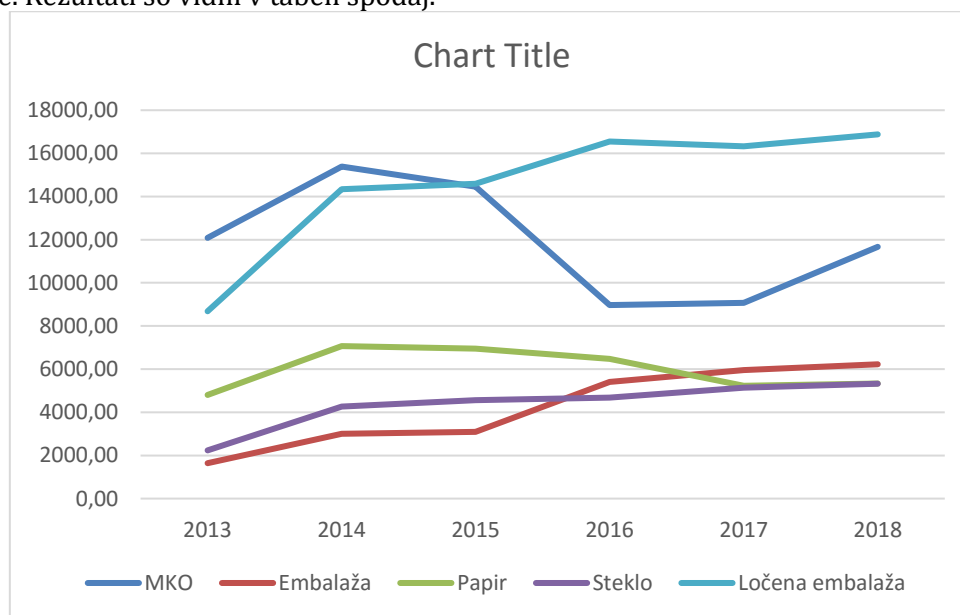
- poster
- letake (slovenski, angleški, nemški, italijanski)
- zabojniki
- tekstilna vrečka

Hotel Ribno, je stopil v pilotni projekt Zero waste hotel v Sloveniji. Rezultati so že vidni.

V Hotelu Astoria smo pregledali procese dela glede ravnanja z odpadki in predlagali določene izboljšave. Rezultati so vidni v tabeli spodaj.

Okoli jezera je bilo v letu 2015 nameščenih čez 100 zabojnikov za ločeno zbrane odpadke, izvedli smo usposabljanje zaposlenih in v dveh sezonah prišli do 57% manj zbranih mešanih komunalnih odpadkov. Žal se je trend obrnil in je odpadkov vedno več, saj je vsako leto več turistov.

	May (t)	June (t)	July (t)	August (t)	Total in summer season (t)
2013	2,1	3,7	7,7	6,0	19,5
2014	1,3	2,6	4,4	3,7	12
2015	1,3	1,6	2,3	3,2	8,4
2016	2,2	3,6	3,9	4,7	14,4
2017	1,4	2,2	3,7	4,1	11,4
2018	2,1	2,6	4,2	5,3	14,2

Sodelujemo s kampom Bled. Izdelali smo letak za obveščanje obiskovalcev.

2.2 Plan aktivnosti v prihodnjem letu

V naslednjem letu so predvidene naslednje aktivnosti:

- Osveščanje in izobraževanje
- Organizacija dneva odprtih vrat v jesenskem času
- Akcija zabojnikov za papir
- Pregled vseh, ki imajo dejavnost in dodelitev vseh zabojnikov, ki jih potrebujejo glede na dejavnost
- Povečan nadzor ločevanja s pregledovanjem zabojnikov
- V sistem odvoza BIO odpadkov vključiti vse (100%) uporabnike, ki opravljajo gostinsko dejavnost in niso zavezani oddaji BIO odpadkov direktno zbiralcem skladno z Uredbo (bar, bife, kavarna ipd.)
- Priprava koncepta varčevanja znotraj podjetja za zaposlene, ki bi ga razširili na zunanja podjetja, najprej občine (brez lončkov v avtomatih, sušilci rok na wc in NE uporabi papirnatih brisačk, brez sokov, pijač v plastenkah, voda v vrču, plakati na wc in hodnike ipd.).
- Povabilo podjetjem k pridobitvi certifikata Voda iz pipe.

STANJE RAVNANJA Z ODPADKI V OBČINAH GORJE IN BLED

1 Sistem ločenega zbiranja odpadkov na izvoru v občini Bled

Odpadki, ki se zbirajo od vrat do vrat

<i>Vrsta odpadka</i>	<i>Pogostost odvoza</i>
mešani komunalni odpadki	1x na 14 dni, po razporedu
organski kuhinjski odpadki	1x na teden, tisti ki se za to opredelijo
mešana embalaža	1x na 14 dni, po razporedu
papirna in kartonska embalaža	1x na mesec, po razporedu
kosovni odpadki	6 terminov letno od vrat do vrat po predhodnem naročilu preko kupona, pri čemer je 2 x 2m ³ brezplačen odvoz
zeleni vrtni odpad	9 terminov letno od vrat do vrat po predhodnem naročilu preko kupona, pri čemer je 3 x 1m ³ brezplačen odvoz
pranje zabojnikov	Zabojniki za odvoz biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov: tedensko, ob vsakem praznjenju od marca do novembra Ostali zabojniki: najmanj 2x letno

Odpadki, ki se zbirajo na ekoloških otokih

<i>Vrsta odpadka</i>	<i>Pogostost odvoza</i>
mešana embalaža	Najmanj 1x na teden
papirna in kartonska embalaža	Najmanj 1x na teden
steklena embalaža	Najmanj 1x na teden
organski kuhinjski odpadki	Najmanj 1x na teden
zeleni vrtni odpad	Najmanj 1x na teden
oblačila	Najmanj 1x na teden

Odpadki, ki se zbirajo v posebnih akcijah (nevarni odpadki, kosovni odpadki)

<i>Vrsta odpadka</i>	<i>Pogostost zbiranja</i>
nevarni odpadki iz gospodinjstva	1x letno s premično zbiralnico, vse leto v zbirnem centru

Odpadki, ki se zbirajo v zbirnih centrih

Občani občine Bled uporabljajo 1 zbirni center: ZC Bled, na Rečiški cesti 2 na Bledu

<i>Vrsta odpadka</i>
Mešani komunalni odpadki
Mešana embalaža
Plastična embalaža in stiropor
Kovinska embalaža
Steklena embalaža
Papirna in kartonska embalaža
Trda plastika (igrače) in trda plastična embalaža (gajbice za sadje in zelenjavo, ovitki DVD-jev...)
Ravno steklo
Kosovni odpadki
Zeleni vrtni odpad
Organski kuhinjski odpadki
Tekstil (oblačila in obutev)
Elektronska oprema (VGA, MGA, HZA, TV, ...)
Avtomobilske gume
Salonitne plošče (azbestni odpadki)
Gradbeni material/odpadki
Les, pohištvo
Kovine in barvne kovine
Nevarni odpadki iz gospodinjstva

2 Predelava ločeno zbranih odpadkov

Mešane komunalne odpadke za občino Bled prevzema podjetje Saubermacher d.o.o. in jih pred odlaganjem obdela tako, da (po pogodbi) izloči še 40% odpadkov.

Do 30. 9. 2014 je mešane komunalne odpadke za občino Gorje prevzemalo podjetje Saubermacher d.o.o. in jih pred odlaganjem obdelalo tako, da je (po pogodbi) izločilo še 40% odpadkov. Od 1. 10. 2014 jih za občino Gorje prevzema podjetje JEKO-IN d.o.o. in jih pred odlaganjem obdela tako, da (po pogodbi) izloči še 20—30% odpadkov.

Mešano embalažo (plastična embalaža, stiropor, kovinska embalaža), papirno in kartonsko embalažo, stekleno embalažo se predaja shemam: Slopak d.o.o., Interseroh d.o.o., Gorenje surovina d.o.o., Embakom d.o.o., Recikel d.o.o., Dinos d.o.o..

Podjetje Interseroh d.o.o. vse vrste embalaže razdeli naprej v naslednje vrste obdelav:

- 26 % v snovno obdelavo v Sloveniji
- 46 % v snovno obdelavo v tujini
- 21 % v energetske obdelavo v Sloveniji
- 7 % v energetske obdelavo, ponovno obdelavo in sežig v tujini

Podjetje Unirec d.o.o. razdeli posamezno vrsto ločeno zbranih frakcij v naslednje vrste obdelav:

- papirna in kartonska embalaža: 60 % snovne obdelave in 40 % energetske obdelave
- mešana embalaža: 22,5 % snovne obdelave in 77,5 % energetske obdelave
- steklena embalaža: 60 % snovne obdelave in 40 % energetske obdelave

Ostale ločeno zbrane frakcije prevzemajo naslednji prevzemniki:

- Ravno steklo: Dinos, družba za pripravo sekundarnih surovin, d.d., Komteks d.o.o.
- Zeleni vrtni odpad: Humko d.o.o. Bled
- Biorazgradljivi kuhinjski odpadki: Koto d.o.o.
- Tekstil: Humana, Hafner Bogdan s.p.
- EEO: shema Zeos, ravnanje z električno in elektronsko opremo, d.o.o.
- Gume: shema Slopak d.o.o.
- Salonitne plošče: Jeko-in d.o.o.
- Gradbeni odpadki: Eco sm, d.o.o.
- Les: Biomasa Ovsenik d.o.o. Kranj, Komteks d.o.o.
- Kovine: Dinos, družba za pripravo sekundarnih surovin, d.d., Komteks d.o.o.
- Nevarni odpadki iz gospodinjstev: Ekol, zbiranje in predelava sekundarnih surovin, d.o.o.

3 Količine odpadkov Gorje

leto	(a) skupaj zbrani KO (kg)	(b) MKO zbrani (kg)	MKO odloženi na deponijo (z obdelavo*) (kg)	(a1) skupaj zbrani KO/prebivalca (kg)	MKO odloženi na deponijo (z obdelavo*)/prebivalca (kg)	(b1) MKO zbrani/prebivalca (kg)	Delež MKO odloženi/skupaj zbrani KO (%)	Delež MKO zbrani/skupaj zbrani KO (%)	Delež VSI LOČENO ZBRANI/skupaj zbrani KO (z obdelavo MKO) (%)	(c) Delež VSI LOČENO ZBRANI/skupaj zbrani KO brez obdelave MKO (%)	Prebivalci SKUPAJ
2009	1.172.946	741.562	741.562	406	257	257	63	63	37	37	2.891
2010	1.188.583	761.696	761.696	407	261	261	64	64	36	36	2.923
2011	815.025	412.470	412.470	280	142	142	51	51	49	49	2.911
2012	686.892	309.941	276.446	239	96	108	40	45	60	55	2.869
2013	642.027	263.385	166.602	224	58	92	26	41	74	59	2.866
2014	642.996	231.869	149.237	228	53	82	23	36	77	64	2.815
2015	645.112	194.006	149.921	229	53	69	23	30	77	70	2.822
2016	672.075	202.037	156.528	238	55	71	23	30	77	70	2.828
2017	684.254	174.099	141.459	244	50	62	21	25	79	75	2.807
2018	737.350	185.580	154.440	266	56	67	21	25	79	75	2.776

Bled

leto	(a) skupaj zbrani KO (kg)	(b) MKO zbrani (kg)	MKO odloženi na deponijo (z obdelavo*) (kg)	(a1) skupaj zbrani KO/prebivalca (kg)	MKO odloženi na deponijo (z obdelavo*)/prebivalca (kg)	(b1) MKO zbrani/prebivalca (kg)	Delež MKO odloženi/skupaj zbrani KO (%)	Delež MKO zbrani/skupaj zbrani KO (%)	Delež VSI LOČENO ZBRANI/skupaj zbrani KO (z obdelavo MKO) (%)	(c) Delež VSI LOČENO ZBRANI/skupaj zbrani KO brez obdelave MKO (%)	Prebivalci SKUPAJ
2009	3.338.384	2.110.598	2.110.598	411	260	260	63	63	37	37	8.129
2010	3.382.890	2.167.904	2.167.904	417	267	267	64	64	36	36	8.113
2011	3.712.892	1.879.030	1.879.030	456	231	231	51	51	49	49	8.141
2012	3.606.186	1.627.189	1.451.344	440	177	199	40	45	60	55	8.191
2013	3.638.155	1.492.554	944.098	444	115	182	26	41	74	59	8.203
2014	3.643.645	1.313.922	845.674	448	104	162	23	36	77	64	8.127
2015	3.655.632	1.191.754	758.458	455	94	148	21	33	79	67	8.035
2016	3.808.425	1.241.083	793.794	476	99	155	21	33	79	67	7.998
2017	3.877.440	1.316.001	845.856	490	107	166	22	34	78	66	7.914
2018	4.259.542	1.402.220	904.436	544	115	179	21	33	79	67	7.835

KO – komunalni odpadki

MKO – mešani komunalni odpadki

Opomba 1: Klasifikacija odpadkov se je z leti spreminjala. Podatki so prikazani glede na klasifikacije kot so veljale v letih zbiranja.

Opomba 2: Obdelava MKO pred odlaganjem na deponijo od leta 2012.

Obrazložitev količin

Gorje

Količina zbranih komunalnih odpadkov se je povečala, tako mešanih kot ločeno zbranih odpadkov.

Bled

Količina skupaj zbranih komunalnih odpadkov se je povečala. Po analizi podatkov smo ugotovili, da se količina odpadkov povečuje glede na število turistov.

Število turistov je vsako leto večje, prav tako pa se kaže tudi vzporednica med količino odpadkov in številom turistov v mesecih, ko je turistov največ.

V tabelah spodaj je predstavljeno razmerje med številom turistov (mesečno) in količinami nastalih odpadkov.

Štelo turistov je evidentirano kot število nočitev turistov (Vir: SURS)

Od leta 2016 smo dodali še število dnevnih gostov. Tu smo upoštevali število prodanih parkirnih listkov (od junija 2016 dalje, ko se je uvedlo davčno potrjevanje računov) (Vir: Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Bled, Bohinj in Železniki). Seveda se zavedamo, da dnevni gostje prihajajo tudi z javnim prevozom ali drugimi prevoznimi sredstvi ter ne parkirajo na plačljivih parkiriščih. Ti podatki so upoštevani tudi zaradi občutka, koliko gostov je dnevno lahko prisotnih: v najbolj obiskanih mesecih tudi 30-50x več, kot je prebivalcev.

Number of sold parking tickets per day			
	2016	2017	2018
jan		14.844	22.081
feb		12.782	17.328
mar		17.499	20.394
apr		22.604	31.368
maj		29.154	30.453
jun	18.274	36.605	35.861
jul	32.602	52.952	51.638
avg	39.904	58.374	56.322
sep	25.805	34.452	38.655
okt	20.262	33.808	30.014
nov	12.508	20.613	21.677
dec	19.778	22.984	26.105

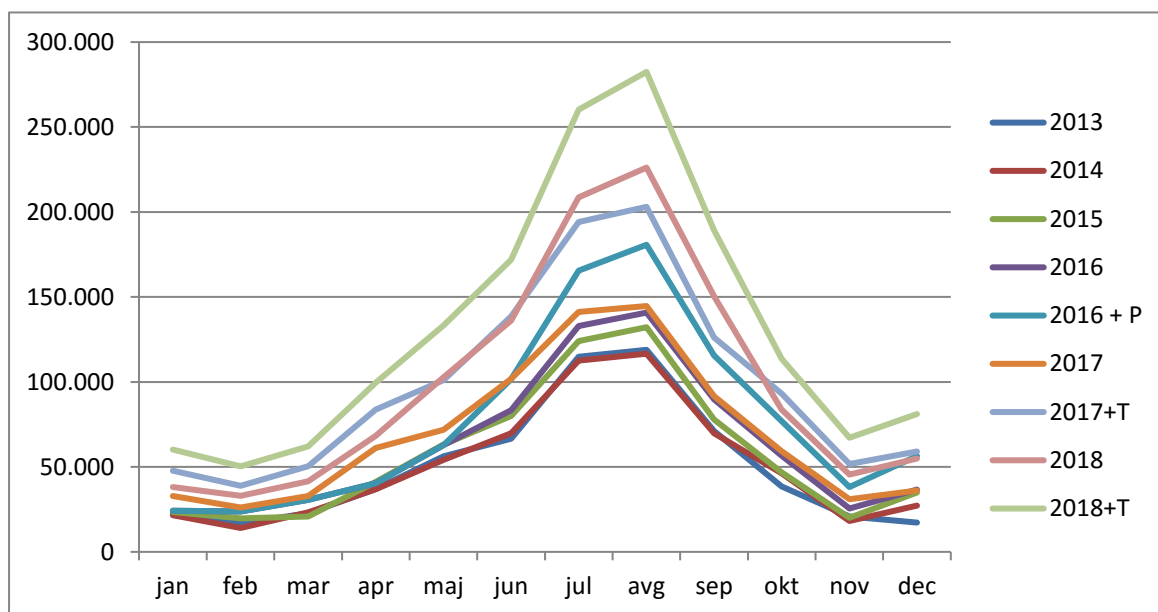
Zanimiv je tudi podatek o sobodajalcih. Že 2 leti nazaj je bilo zaznano dejstvo, da se število sobodajalcev večja in da se pri njih ustvari približno polovica vseh nočitev. V našem podjetju jih imamo registriranih:

- za leto 2017 Bled 125 sobodajalcev Gorje 4 sobodajalci
- za leto 2018 Bled 230 sobodajalcev Gorje 33 sobodajalcev

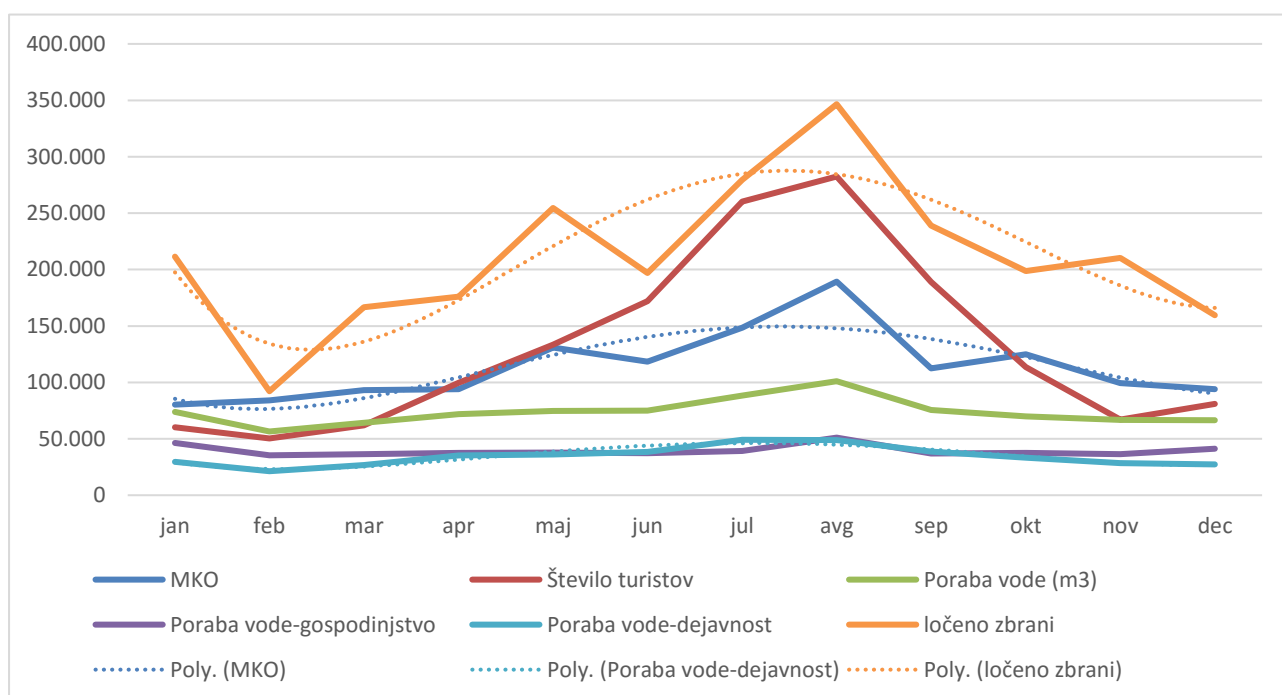
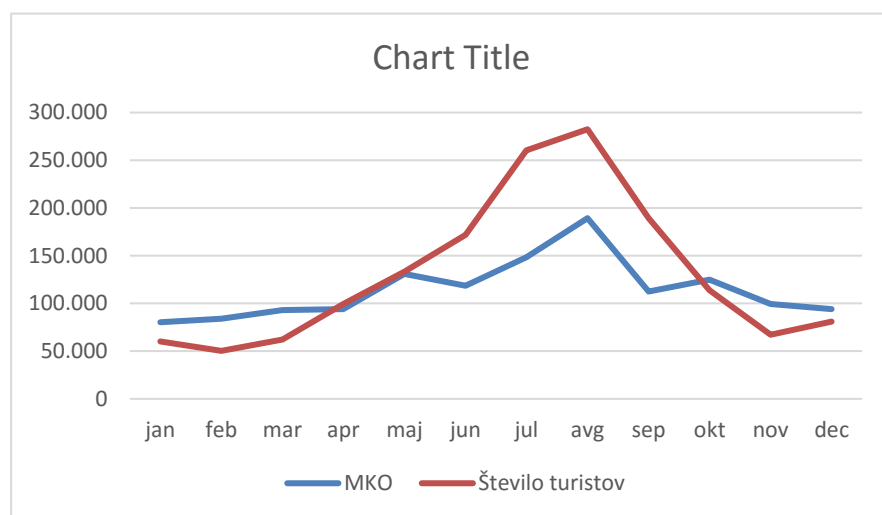
Za Bled je to realna številka, za Gorje se leta 2017 ni zaračunavalo sobodajalstva, oz. se je zaračunalo samo tistim, ki so imeli prijavljene sobe kot pravna oseba. Na Bledu so to sobodajalci, ki poleg gospodinjstva izvajajo še dejavnost oddajanja sob (v seznamu ni hotelov, penzionov, ...)

ŠTEVILO TURISTOV na BLEDU

	2013	2014	2015	2016	2016 + P	2017	2017+T	2018	2018+T
jan	22.304	21.549	23.496	24.266	24.266	32.965	47.809	38.095	60.176
feb	16.829	14.057	19.709	23.770	23.770	26.098	38.880	32.983	50.311
mar	22.784	23.190	20.766	30.671	30.671	32.956	50.455	41.618	62.012
apr	36.969	36.879	41.212	40.497	40.497	61.199	83.803	68.204	99.572
maj	56.253	54.207	63.200	62.817	62.817	71.921	101.075	102.845	133.298
jun	66.548	69.789	79.924	83.441	101.715	101.877	138.482	136.113	171.974
jul	114.790	112.602	123.997	132.842	165.444	141.252	194.204	208.666	260.304
avg	118.884	116.620	132.202	140.808	180.712	144.668	203.042	226.134	282.456
sep	71.075	69.764	77.843	89.811	115.616	91.731	126.183	150.495	189.150
okt	38.544	46.206	46.791	56.629	76.891	59.282	93.090	83.660	113.674
nov	20.764	18.229	20.008	25.604	38.112	31.003	51.616	45.442	67.119
dec	17.221	27.267	34.867	36.626	56.404	35.996	58.980	54.953	81.058

2018	MKO	Število turistov
jan	80.280	60.176
feb	84.020	50.311
mar	93.060	62.012
apr	94.100	99.572
maj	130.920	133.298
jun	118.380	171.974
jul	148.360	260.304
avg	189.320	282.456
sep	112.520	189.150
okt	124.780	113.674
nov	99.380	67.119
dec	93.900	81.058

V letu 2018 smo začeli z ukrepi in spodbujanjem ter osveščanjem obiskovalcev. Nadaljevali bomo z aktivnostmi

4 Ukrepi za spodbujanje zniževanja količin odpadkov

Obstoječi ukrepi ponovne uporabe:

- spodbujanje kompostiranja na domačem vrtu (glede na razpoložljive podatke doma kompostira približno 20 % gospodinjstev)
- delovanje centra za ponovno uporabo

Obstoječi ukrepi preprečevanja nastajanja odpadkov:

- Preko osveščanja spodbujanje uporabe izdelkov za večkratno uporabo

Obstoječi ekonomski instrumenti

- Uveden je sistem »plačaj kolikor odvržeš« (PAYT-Pay As You Throw) sistem. Vsi zabojniki so opremljeni s čipi. Količina odpadkov se obračuna glede na dejansko oddan volumen odpadkov. Najmanjši zabojnik je 120 l. Uporabnik odda zabojnik tolikokrat kot je njegova potreba a največ 2x mesečno. Za zbiranje se plača fiksni del glede na velikost zabojnika, za obdelavo in odlaganje pa oddana količina, izračunana na podlagi volumna zabojnika in števila odvozov, minimalno 1x na mesec.
- Poostren nadzor zbiranja vseh vrst odpadkov, posebej mešanih komunalnih in opozarjanje na pravilno ločevanje.

Obstoječi načini informiranja in osveščanja lokalnih prebivalcev, podjetij, ustanov in obiskovalcev (turizem) o načinu ravnanja z odpadki v občini:

- Prireditve ob svetovnih okoljskih dnevih (predstavitev novega ekološkega smetarskega vozila, stojnica z informacijami o ločevanju odpadkov, igrice ločevanja odpadkov in zlaganje tetrapaka, da se prihrani prostor v zabojniku za mešano embalažo)
- Z obvestili na hrbtni strani položnic, vsaj 8x letno
- S posebnimi obvestili (dopisi), 2x letno
- Preko člankov v lokalnih novicah, 12x letno
- Preko radia
- Z dnevom odprtih vrat
- Obisk vrtcev in šol
- Preko spletnih strani in elektronske pošte
- Izobraževanje zaposlenih v podjetjih po dogovoru

Posebna pozornost bo namenjena osveščanju turističnih obiskovalcev.